

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **T. D. P.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem v Praze 1, Václavské nám. 21, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MV-71913-3/SO-2012 ze dne 20. 9. 2012,

t a k t o:

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se podáním ze dne 22. 10. 2012 domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, č. j. MV-71913-3/SO-2012 ze dne 20. 9. 2012, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, č. j. OAM-59563-1/OAM-2012 ze dne 24. 5. 2012, jímž byla zamítnuta jeho žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, a podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, povolení k přechodnému pobytu na území České republiky nebylo vydáno.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce vstoupil na území České republiky pravděpodobně v roce 2001 a poté zde pobýval bez platného víza. Dne 26. 7. 2006 žádal o

povolení k trvalému pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky, přičemž řízení o této žádosti bylo z jeho podnětu zastaveno.

Dne 14. 9. 2006 podal novou žádost o povolení k trvalému pobytu jako rodinný příslušník nezletilé K. B., v jejímž rodném listě byl zapsán jako její otec. V odvolacím řízení však vzal své odvolání zpět a řízení bylo zastaveno.

Dne 6. 4. 2009 požádal o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník nezletilého M. T. K. Z důvodu zpětvzetí žádosti bylo i toto řízení zastaveno, a to dne 30. 8. 2010.

Následně dne 10. 8. 2010 požádal o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník nezletilé N. V. H. K žádosti doložil prohlášení matky dítěte paní P. T. O., které byl na území České republiky povolen trvalý pobyt jako manželce státního občana České republiky M. H.

Žalovaný správní orgán v žalobou napadeném rozhodnutí mj. uvedl, že takové žádosti o povolení k přechodnému pobytu, lze vyhovět za předpokladu, že žadatel splňuje podmínku trvalého obdobného vztahu rodinnému s občanem Evropské unie, což musí nezpochybnitelným způsobem doložit, přičemž dle důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb., tak nelze učinit formou čestného prohlášení. V inkriminované věci nebyla naplněna již podmínka existence trvalého vztahu, který by bylo možno považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému, a proto bylo ze strany správního orgánu prvního stupně nadbytečné zabývat se tím, zda účastník řízení sdílí společnou domácnost s občanem České republiky či nikoliv.

Žalovaný dále uvedl, že správní orgán prvního stupně žadatele v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu účastníka řízení poučil, kdo může být rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dále konstatoval, že byl zjištěn stav věci v souladu s § 3 správního řádu, a že byl učiněn tímto orgánem správný závěr, když žádost byla zamítnuta podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a namítal především porušení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Namítal, že správní orgán při argumentaci směrnicí měl především vycházet z jejího smyslu a účelu a nikoliv vytrhovat z kontextu jednotlivá ustanovení, když navíc v neprospěch účastníka řízení není oprávněn vnitrostátní orgán předpisy vykládat.

Žalobce se dovolával Úmluvy o právech dítěte, jejímž základním principem je povinnost kteréhokoli orgánu státní správy rozhodovat vždy v zájmu dítěte.

Žalobce dále uváděl, že by došlo k poškození zájmu nezletilého, neboť nuceným vycestováním jednoho z rodičů (tak nezletilý žalobce vzhledem k absenci vztahu s matričním otcem bezesporu vnímá) by došlo nejen k ohrožení jeho řádné výchovy, ale pochopitelně taktéž i jeho materiálního/finančního zázemí.

Žalobce dále namítal, že je naprosto nepřípustné hodnocení jeho znalosti českého jazyka, resp. nerespektování rodného jazyka nezletilého.

Žalobce dále namítal, že mu správní orgán nesdělil, jaký doklad považuje za relevantní k prokázání sdílení společné domácnosti.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 20. 11. 2012 navrhl žalobu zamítnout s tím, že odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 4. 4. 2013, při němž účastníci řízení, resp. jejich zástupci setrvali na svých dřívějších písemných vyjádřeních.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V inkriminované věci žalobce brojil proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, č. j. MV-71913-3/SO-2012, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, č. j. OAM-59563-1/OAM-2012, jímž byla zamítnuta jeho žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, a podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců povolení k přechodnému pobytu na území České republiky nebylo vydáno.

V inkriminované věci je nesporné, že se jedná o celkem v pořadí čtvrtou žádost žalobce o povolení k pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky, přičemž řízení o třech těchto žádostech bylo zastaveno. První žádost podal dne 26. 7. 2006 jako rodinný příslušník blíže neurčeného občana České republiky; druhou žádost podal dne 14. 9. 2006 jako rodinný příslušník nezletilé K. B.; třetí žádost podal dne 6. 4. 2009 jako rodinný příslušník nezletilého M. T. K.

Z protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 28. 2. 2012, č. j. OAM-1814-9/PP-2011, vzal soud za prokázané, že žalobce uvedl, že je matričním otcem nezletilé K. B., nikoliv však biologickým otcem, a že se na výchově dítěte nepodílí, neboť matka v roce 2006 měla odejít do Německa; dále že je matričním otcem nezletilého K. T. M., nikoliv však biologickým otcem, rovněž ani na výchově tohoto dítěte se nepodílí, neboť matka dítěte se měla provdat do Norska.

Pokud tedy žalobce namítal, že by došlo k poškození zájmu nezletilého, neboť nuceným vycestováním jednoho z rodičů (tak nezletilý má žalobce vzhledem k absenci vztahu s matričním otcem vnímat ?) by došlo nejen k ohrožení jeho řádné výchovy, musel soud tuto námitku odmítnout jako zcela nepatřičnou. Z protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 28. 2. 2012 je nesporné, že žalobce se na výchově nezletilých dětí, jejichž je matričním otcem, vůbec nepodílí, neboť obě děti žijí v cizině. Tvzení žalobce o poškození zájmu nezletilého, jehož je matričním otcem, nebylo nijak doloženo.

Následně žalobce dne 10. 8. 2010 požádal počtvrté o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník nezletilé N. V. H. K žádosti doložil prohlášení matky dítěte paní P. T. O. ze dne 28.7.2010, v němž velmi stručně uvedla, že sdílí společnou domácnost se svým druhem T. D. P. a svou dcerou N. V. H., a že společně uhrazují náklady na své potřeby,

zejména náklady nájemného a náklady ostatních denních potřeb. Tvrdila, že splňují požadavky ustanovení § 115 občanského zákona a rozsáhle citovala z rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp. zn. 17 Co 189/78. Městský soud v Praze musel přisvědčit závěrům správních orgánů, že v inkriminované věci žalobce nedoložil, že splňuje podmínku trvalého obdobného vztahu rodinnému s občanem Evropské unie, což musí nezpochybnitelným způsobem doložit, přičemž dle důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb., tak nelze učinit formou čestného prohlášení.

Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgán prvního stupně žalobce nejméně 3x vyzýval k odstranění nedostatků žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (20.12.2011, 2.1.2012, 6.6.2012). V inkriminované věci je nesporné, že nebyla naplněna již podmínka existence trvalého vztahu, který by bylo možno považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému. Soud proto přisvědčil závěru žalovaného správního orgánu, že bylo nadbytečné zabývat se tím, zda účastník řízení sdílí společnou domácnost s občanem České republiky či nikoliv. Pokud tedy žalobce dále namítal, že mu správní orgán nesdělil, jaký doklad považuje za relevantní k prokázání sdílení společné domácnosti, musel soud tuto námitku považovat za nepatřičnou a účelovou.

Podle § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů, ve znění platném do 31. 10. 2010, ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie 1b) mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, čj. 5 As 6/2010-63, vztah obdobný vztahu rodinnému [§ 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců] musí být definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky, tak jak je citovaný zákon v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, vymezuje. Za vztah rodinný je považován vztah rodiče - děti, prarodiče - děti. Za rodinného příslušníka, tudíž ani za vztah rodinný není považován vztah bratr - sestra, tím méně lze potom za takový vztah, resp. vztah obdobný vztahu rodinnému, považovat vztah bratranec - sestřenice.

Pokud žalobce namítal porušení § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců, musel soud tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. Žádost ze dne 10. 8. 2010 nebyla podána z důvodu, že žalobce je rodičem občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, nýbrž osobou, která má k občanovi Evropské unie vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti, tedy podle § 15a odst. 4 písm. b) citovaného zákona. V této souvislosti je nutno odkázat na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 6/2010-63, v němž byla řešena otázka týkající se vztahu

obdobnému vztahu rodinnému. Pojem rodinný příslušník je rovněž vymezen v čl. 2 směrnice 2004/38/ES tak, že pro účely této směrnice se rozumí: 1. "občanem Unie" osoba, která je státním příslušníkem některého členského státu; 2. "rodinným příslušníkem": a) manžel nebo manželka; b) partner, se kterým občan Unie uzavřel registrované partnerství na základě právních předpisů členského státu, zachází-li právní řád hostitelského členského státu s registrovaným partnerstvím jako s manželstvím, v souladu s podmínkami stanovenými souvisejícími právními předpisy hostitelského členského státu; c) potomci v přímé linii, kteří jsou mladší 21 let nebo jsou vyživovanými osobami, a takoví potomci manžela či manželky nebo partnera či partnerky stanovení v písmenu b); d) předci v přímé linii, kteří jsou vyživovanými osobami, a takoví předci manžela či manželky nebo partnera či partnerky stanovení v písmenu b); 3. "hostitelským členským státem" členský stát, do nějž se občan Unie stěhuje za účelem výkonu svého práva volného pohybu a pobytu.

Za této situace musel Městský soud v Praze dospět k názoru, že závěr správních orgánů o nesplnění podmínek daných ustanovením § 15a odst. 4 písm. b) zákona o pobytu cizinců zcela na místě. Správní orgány správně zdůraznily nutnost individuálního posouzení dané věci a shromáždily dostatek důkazních prostředků, který jim umožnily učinit závěr obsažený v napadeném rozhodnutí a který svědčí o dlouhodobé snaze žalobce získat povolení k pobytu na území České republiky. Jednotlivé úkony, které byly vyjádřením této jeho snahy, nebyly vždy v souladu s právní úpravou danou zákony České republiky. Obě „účelová otcovství“ žalobce plní stejnou funkci jako institut „účelového manželství“, a to legalizovat tak pobyt na území České republiky. Sled jednotlivých úkonů žalobce svědčí o správnosti závěru, k němuž správní orgány dospěly. Nelze totiž připustit, aby opakované jednání žalobce spočívající v nerespektování českých zákonů bylo tolerováno a bylo irelevantní zjištěnou skutečností, kterou nepřísluší správním orgánům vzít na zřetel při posuzování žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu.

Pokud žalobce namítal, že správní orgán při argumentaci směrnicí by měl především vycházet z jejího smyslu a účelu a nikoliv vytrhovat z kontextu jednotlivá ustanovení, když navíc v neprospěch účastníka řízení není oprávněn vnitrostátní orgán předpisy vykládat, musel soud tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. Postup žalovaného byl plně v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, jakož i s dikcí příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců, do něhož je směrnice 2004/38/ES transponována. Skutečnost, že žalobce neprokázal splnění podmínky trvalého obdobného vztahu rodinnému s občanem Evropské unie, je zřejmá rovněž z protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 12. 4. 2012, č. j. OAM-1814-30/PP-2011, v němž paní P. T. O. mj. uvedla, žalobce žádá o „Sloučení rodiny. O tom vůbec nevím přesně, on by momentálně chtěl zůstat a přesně nevím, jaký pobyt to je. Chce požádat na to, aby mohl zůstat v ČR. Ona jako člen Evropské unie, tak proto pan P. požádal o sloučení“. Těmito jednoduchými slovy ozřejmila, že se žalobci jedná pouze o to, aby mohl zůstat na území České republiky.

Podle § 87d odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců policie žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území zamítne, jestliže žadatel nepředloží náležitosti stanovené zákonem.

Podle § 87e odst. 1 zákona o pobytu cizinců na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Policie žádost dále zamítne, jestliže žadatel a) ohrožuje veřejné zdraví tím, že trpí závažnou nemocí, pokud k takovému onemocnění došlo do 3 měsíců po vstupu na území, b) je zařazen do informačního

systému smluvních států, nebo c) se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství, d) se bez vážného důvodu nedostaví k výsledku (§ 169 odst. 3), odmítne vypovídat nebo ve výpovědi uvede nepravdivé skutečnosti.

Pokud se žalobce se dovolával Úmluvy o právech dítěte, jejímž základním principem je povinnost kteréhokoli orgánu státní správy rozhodovat vždy v zájmu dítěte, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou a účelovou, neboť jeho opakovaným účelově prohlášeným souhlasem došlo k určení otcovství dvou nezletilých občanů České republiky, a takovéto jednání je nejen v rozporu s veřejným pořádkem, ale především v rozporu se zájmy těchto dětí.

Pokud žalobce dále namítal, že je naprosto nepřipustné hodnocení jeho znalosti českého jazyka, resp. nerespektování rodného jazyka nezletilé, musel soud tuto námitku rovněž odmítnout jako nepatřičnou a účelovou. Z protokolu o výsledku účastníka řízení ze dne 12. 4. 2012, č. j. OAM-1814-30/PP-2011, byla sice paní P. T. O. položena takováto otázka, nicméně byla pouze jednou z mnoha týkajících se vzájemných kontaktů žalobce s nezletilou N. V. H.

Veškerá uvedená jednání žalobce lze tedy nepochybně vnímat jako obcházení zákona, ohrožení zájmů společnosti a jí všeobecně sdílené hodnotové představy o vedení rodinného života a z toho plynoucí povinnosti jeho respektování a ochrany ve smyslu směrnice 2004/38/ES.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán při svém rozhodování neporušil zákonem stanovené povinnosti a nevydal nezákonné rozhodnutí. Z těchto důvodů proto soud podané žalobě nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního jí zamítl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. dubna 2013

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Beranová